

INCORPORACIÓ DE PAGAMENT PER GENERACIÓ A NIVELL DOMICILIARI EN ELS SISTEMES DE RECOLLIDA SELECTIVA PORTA A PORTA. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Sistemes de pagament per generació a Argentona (Catalunya)

Descripció

Argentona és un municipi de la comarca del Maresme que té 12.051 habitants (Idescat, 2016). L'any 2004 va decidir implantar un sistema de recollida porta a porta per a la fracció orgànica i la fracció resta al nucli urbà i a una de les urbanitzacions, amb la posterior ampliació del mateix, l'any 2008, per a les fraccions paper-cartró i els envasos lleugers. Des del 2017, aquest és el sistema de recollida vigent a tot el municipi, essent la recollida pel cas del vidre a través de contenidors de càrrega superior.

L'any 2010, l'Ajuntament d'Argentona va decidir implantar un pagament per generació, tant a nivell domiciliari com comercial, al nucli urbà i a la urbanització de Madà, on la recollida es realitzava mitjançant el sistema porta a porta. Per a la implantació del pagament per generació, primer es va realitzar un procés participatiu (oct. 2008 – set. 2009) i, al finalitzar el mateix, es va desenvolupar una campanya informativa que va donar inici al període de proves del pagament per generació (aproximadament uns 5 mesos).

A nivell domiciliari, la taxa constava d'una part fixa (95 € anuals) i una part variable que s'abonava a través de la compra en comerços col·laboradors de bosses taxades per la resta i pels envasos lleugers. La bossa per la resta, de 17 litres i de color vermell, tenia un cost de 0,65 €/unitat mentre que la bossa pels envasos lleugers, de 35 litres i de color groc, tenia un cost de 0,35 €/unitat.

No obstant això, l'any 2012 es va decidir modificar el sistema de pagament per generació existent fins al moment. Els objectius del canvi eren recuperar la participació dels "turistes de residus" i evitar el dèficit, assegurant part de la recaptació de la taxa. Així, el govern municipal va decidir facilitar un número determinat de bosses d'envasos i resta, en funció del nombre de persones empadronades a cada llar. El càlcul de les bosses necessàries anualment per cada llar es va fer en base a una estimació de la quantitat necessària de bosses que caldrien fent una correcta separació dels residus i incorporant hàbits de reducció de residus.

Adicionalment, si una família necessitava més bosses que les que li havia facilitat l'Ajuntament, les podia adquirir als comerços col·laboradors pagant el preu establert a l'Ordenança Fiscal. També va tenir lloc un augment de la part fixa de la taxa en funció del nombre de persones empadronades a cada domicili.

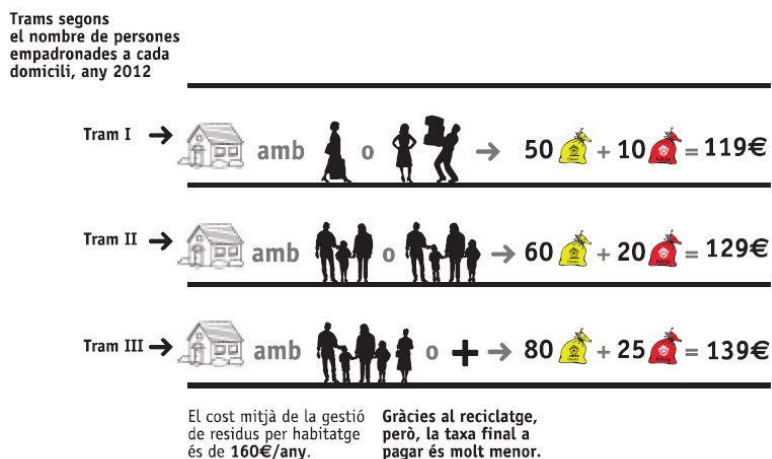

Figura 1. Trams establerts a l'Ordenança Fiscal segons el nombre de persones empadronades i el nombre de bosses d'envasos lleugers i resta entregades anualment per l'Ajuntament d'Argentona (any 2012). Font. Ajuntament d'Argentona, 2017.

Finalment, l'any 2013 va tenir lloc la darrera modificació del sistema de pagament per generació. En aquest sentit, a nivell polític es va decidir prescindir de la bossa taxada groga pels envasos lleugers domèstics, mantenint la bossa vermella per la resta, amb l'existència dels mateixos trams definits en la modificació de l'any 2012.

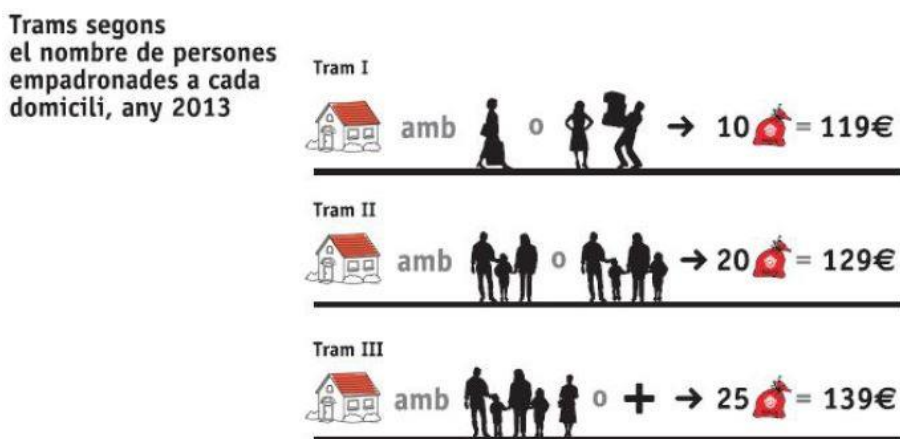

Figura 2. Trams establerts a l'Ordenança Fiscal segons el nombre de persones empadronades i el nombre de bosses de resta entregades anualment per l'Ajuntament d'Argentona (any 2013). Font. Ajuntament d'Argentona, 2017.

D'aquesta forma, la taxa domiciliària vigent a Argentona consta d'una part fixa que depèn del tram al qual queda classificada la llar (tram I (119 €), tram II (129 €) i tram III (139,25 €)) i una part variable modulada en funció del nombre de bosses de resta utilitzades. La quota fixa inclou la quantitat de bosses domèstiques estandarditzades per a la fracció resta que l'Ajuntament ha previst per a tot un any en funció del tram al qual pertany la llar. Addicionalment, si una família necessita més bosses de resta que les que li ha facilitat l'Ajuntament, les pot adquirir als comerços col·laboradors pagant el preu establert a l'Ordenança Fiscal (0,65 €/unitat). El sistema també disposa de bosses blanques per a la recollida diària dels bolquers, essent aquestes bosses gratuïtes.

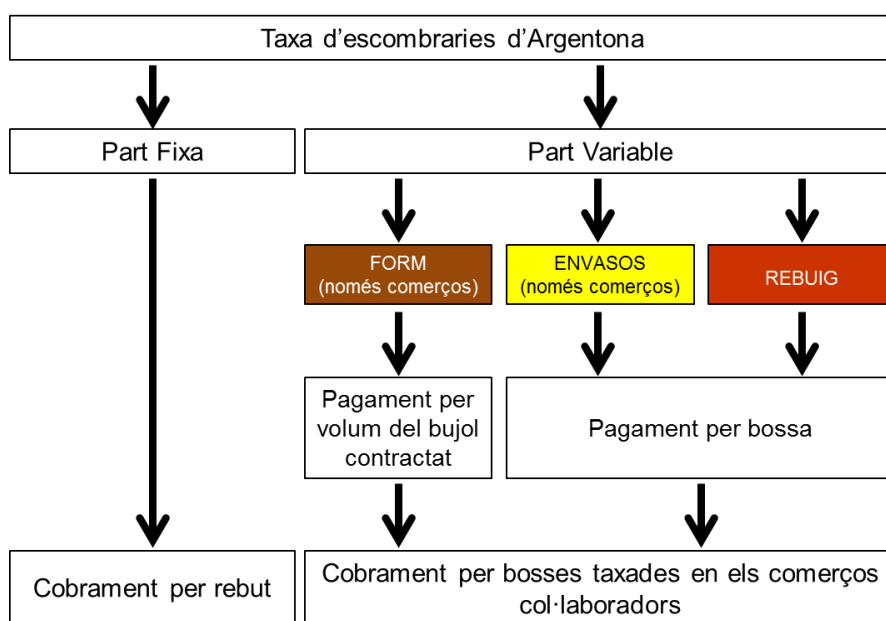

Figura 3. Taxa de recollida, tractament i eliminació d'escombraries d'Argentona, a nivell domiciliari i comercial (2017). Font. Institut Cerdà a partir de dades de l'Ajuntament d'Argentona, 2017.

El sistema de pagament per generació a nivell comercial sempre ha estat el mateix. Els comerços paguen una taxa que consta d'una part fixa que depèn de la naturalesa de l'activitat i de la superfície (m²) i una part variable modulada en funció de:

1. Volum de matèria orgànica generat. Aquest volum s'estima en funció del nombre i grandària dels bujols d'orgànica d'ús privatiu del local o establiment (Preus: bujol de 25 litres (43 €/any), bujol de 35 litres (54 €/any), bujol de 60 litres (66 €/any), bujol de 120 litres (143 €/any) i bujol de 240 litres (203 €/any)). Aquests bujols, propietat de l'Ajuntament, són cedits als comerços i són els únics que es recullen.

2. Volum de fracció resta generat. La base imposable pel càlcul és el nombre de bosses estandarditzades utilitzades. Els comerços disposen de dos tipus de bosses estandarditzades: bossa de 17 litres (0,65 €/unitat) o bossa de 65 litres (2,5 €/unitat). Aquesta part de la taxa es paga en adquirir les bosses.
3. Volum d'envasos lleugers generat. La base imposable pel càlcul és el nombre de bosses estandarditzades utilitzades. Els comerços han d'utilitzar les bosses estandarditzades per l'Ajuntament (la bossa de 100 litres té un cost de 1 €/unitat).

Resultats

Amb la implantació del pagament per generació l'any 2010, va tenir lloc una reducció dels residus globals recollits, passant de 1,67 kg/hab/dia a 1,47 kg/hab/dia, encara que aquesta reducció també s'associa a la crisi econòmica i al turisme d'escombraries cap a municipis veïns. En aquest sentit, aquesta reducció s'observava especialment pel cas de la resta i els envasos lleugers, essent del 15% en el primer cas i del 16% en el segon (el percentatge de reducció fa referència a l'any 2013 en comparació amb l'any 2009).

Mitjançant la recollida porta a porta i el pagament per generació s'ha arribat a assolir un percentatge de recollida selectiva bruta del 68,5%, encara que al 2016 aquest havia disminuït fins el 65,3%. Tot i això, amb l'ampliació del sistema porta a porta al barri del Cros i el trasllat de l'única àrea d'emergència a l'entrada de la deixalleria, el percentatge de recollida selectiva bruta dels primers mesos del 2017 puja fins el 85,8%.

Bibliografia d'interès

- Ordenança municipal de recollida de residus al municipi d'Argentona.
- Ordenança Fiscal número 11 reguladora de la taxa per recollida, tractament i eliminació d'escombraries i altres residus sòlids urbans. Ajuntament d'Argentona, 2017.

Més informació

Ajuntament d'Argentona
Persona de contacte: Joan Pujol
Contacte: pujolcj@argentona.cat

